

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X., advokátkou J., so sídlom v B., proti povinnej **D.**, bývajúcej v K., **o vymoženie 1 795,04 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 6 Er 357/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. februára 2014 sp. zn. 4 CoE 258/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 27. januára 2012 sp. zn. DC-C/0811/0030 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Partizánske uznesením z 24. júla 2012 č. k. 6 Er 357/2012-33 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, smernica Rady č. 93/13/EHS. V odôvodnení poukázal na to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnou predchodkyňou oprávnenej (P.) a povinnou, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Súčasťou úverovej zmluvy, ktorá je formulárová, bola rozhodcovská doložka (uvedená v obchodných podmienkach). Súd mal

preukázané, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a takýmto spôsobom sa spotrebiteľ vopred pred akýmkoľvek sporom s oprávnenou vzdal bez primeraného dôvodu svojich práv uplatniť svoje nároky voči oprávnenej alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Rozhodcovská doložka síce dáva spotrebiteľovi možnosť neprijatť rozhodcovskú doložku písomným oznámením, ale len do formálne, pretože to je len do dňa uzavretia úverovej zmluvy. Rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu ak je v prípade sporu zo zmluvy žalobcom veriteľ. Preto je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Na podklade neplatnej rozhodcovskej doložky preto nemohol byť vydaný rozhodcovský rozsudok ako právomocný exekučný titul. Z uvedeného dôvodu súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto zamietol.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne uznesením z 28. februára 2014 sp. zn. 4 CoE 258/2012 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Odvolací súd v celom rozsahu poukázal na odôvodnenie súdu prvého stupňa a stotožnil sa s ním. Okrem toho poukázal na zásady obsiahnuté v odporúčaní komisie č. 98/257/ES z 30. marca 1998, podľa ktorých zistení rozhodcovské konania nie sú s nimi v súlade. V postupe súdu prvého stupňa, ktorý bol v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku odvolací súd nezistil rozpor s pravidlami týkajúcimi sa ochrany práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ani neprípustné nahrádzanie procesnej pasivity povinného. K námietke, že veriteľ ako banka bol povinný podľa § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky odvolací súd uviedol, že rozhodcovská doložka nebola uzatvorená osobitne a veriteľ bol povinný rešpektovať aj príslušné zákonné normy chrániace spotrebiteľa.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená, ktorá navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Oprávnená namietala, že súdy v danom prípade: a/ rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.); rozhodovali napriek tomu, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), túto procesnú vadu vyvodzovala dovolateľka z názoru, že rozhodcovský súd rozhodoval v súlade so zákonom na základe riadne uzavretej rozhodcovskej zmluvy

a exekučné súdy nie sú oprávnené preskúmavať rozhodcovské rozsudky po vecnej stránke, nesmú zamietnuť žiadosť o poverenie na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, ani opätovne posudzovať to, čo preskúmal a záväzne právne vyhodnotil rozhodcovský súd; c/ rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.); d/ odňali oprávnenej možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že bez zákonného dôvodu odmietli vykonať exekučný titul a nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; e/ konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a f/ svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Oprávnená poukázala aj na ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť jej dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p., dovolací súd poukazuje na to, že toto ustanovenie upravuje prípustnosť dovolania voči

rozhodnutiam odvolacích súdov vydaných vo forme rozsudku a keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému vo forme uznesenia, prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p. neprichádza do úvahy.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných exekučných veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Stačí ako príklad uviesť rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Cdo 136/2012, sp. zn. 1 Cdo 138/2012, sp. zn. 3 Cdo 295/2012, sp. zn. 3 Cdo 182/2012, sp. zn. 7 ECdo 288/2013, 7 ECdo 302/2013, 7 ECdo 314/2013, 7 ECdo 318/2013 a konštatovať, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd o. i. konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O.s.p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania,
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnená ale podala návrh na vykonanie exekúcie),
4. pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinnej; takým postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať,

5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej neodopiera právo na výkon rozhodnutia, ani nedochádza k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.,
6. pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012)
7. postup banky nezodpovedal v danom prípade § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, lebo rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (viď § 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov),
8. nedôvodná a irelevantná je aj námietka oprávnenej, že slovenský preklad Smernice nie je správny.

K týmto záverom (viď 1. až 8.) dospel najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolateľkou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1

O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2014

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková